

Jongerenloket moet ontstaan onderklasse voorkomen

DOOR WILFRED SIMONS

LEIDEN - In Leiden en omstreken wonen 1000 jongeren zonder diploma op minimaal MBO-2 of havo-niveau. Als zij aan hun lot worden overgelaten, maken zij amper kans op werk en lopen het risico om in de criminaliteit of (uiteindelijk) in de bijstand terecht te komen. Een loket voor jongeren van 16 tot en met 23 jaar in het Centrum voor Werk en Inkomen aan de Oosterkerkstraat moet dit voorkomen. Hier kunnen zij terecht voor onderwijs, ondersteuning en werk.

Het ontstaan van een nieuwe, jonge onderklasse van maatschappelijke dropouts is landelijk een grote zorg. Jongeren die zich zonder 'startkwalificatie' bij de Sociale Dienst melden, krijgen nul op het rekest. Daardoor is de vrees ontstaan dat deze jongeren helemaal uit het zicht van de overheid verdwijnen. Zij zouden, zonder uitkering en zonder werk, deel gaan uitmaken van een nieuwe onderklasse die onbereikbaar is voor de overheid en die na verloop van tijd het werken is ontwend.

Zes instellingen in Leiden hebben de handen ineengeslagen om jongeren die in de Leidse regio (en Alkemade) zonder diploma van school gaan, weer op het goede spoor te zetten. Het is niet precies bekend hoeveel van deze jongeren er jaarlijks bijkomen. Jaarlijks verlaten 1000 leerlingen het ROC Leiden zonder startkwalificatie,

Ali B. trad op in Leiden, maar niemand wist het. Hij was de 'mystery guest' tijdens de opening van het jongerenloket voor onderwijs en werk voor de Leidse regio, maar de organisatie die de feestelijke opening had georganiseerd, nam de eis tot 'geheimhouding' wel héél serieus. Enkele tientallen gelukkige jongeren, die bij de opening van het jongerenloket aanwezig waren, hadden de rappende 'mokroflavor' nagenoeg voor zichzelf.

PUBLICITEITSFOTO

maar het overgrote deel daarvan vindt toch op de een of andere manier werk. Daarnaast verlaat ook een ongeregistreerd aantal leerlingen uit het voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo) zonder diploma de school. Het jongerenloket aan de Oosterkerkstraat heeft nu 1000 jonge-

ren geïdentificeerd die tot en met 2009 begeleiding krijgen. De verwachtingen op succes zijn hooggespannen. Projectleider Henny Werter verwacht dat in 2009 maar liefst 93 procent van hen alsnog een schoolopleiding heeft voltooid of een baan heeft.

Met hun lotgenoten in de grote steden hebben de Leidse jongeren gemeen dat schooluitval samenhangt met problemen 'op straat' en in het ouderlijk huis. Het gaat om 'slechte vrienden', hoge schulden, ouders die hun kinderen niet stimuleren, die hun opleiding niet willen

betalen of in scheiding liggen. Allochtone kinderen raken vaak in de war van het feit dat zij in 'twee werelden' leven: een strenge godsdienstige wereld thuis, een wereld waar 'alles mag' daarbuiten. Daarom krijgen zij, volgens Henny Werter van het jongerenloket, ook sociale hulp, zodat ze de rust krijgen om weer aan hun toekomst te denken. Over de vraag hoe die begeleiding moet verlopen, verschillen de meningen. Werter denkt aan 'misschien wel twee jaar heel intensieve bemoeienis', woordvoester Mariette Barnhoorn van ondernemersvereniging bv.leiden.nl, die voor banen bemiddelt, vindt twee weken intensieve hulp wel genoeg.

De groep heeft gemeen dat hun ouders ook vaak niet werken. Los daarvan is hun achtergrond divers. Volgens bestuurslid Marieke Jas van ROC Leiden bestaat ongeveer zestig procent van hen uit allochtone jongeren. Verder zijn zij kinderen van laagopgeleide Leidenaars van oudsher, maar volgens Barnhoorn ook opvallend vaak van hoogopgeleide Leidenaars die in de jaren '80 na hun studie aan de Universiteit Leiden geen baan konden vinden. „Daar zijn er in de stad hopen van”, zegt ze. „In de jaren '80 waren er weinig banen voor hoogopgeleiden met een sociale- of letterenopleiding. Na hun afstuderen wilden zij niet 'onder hun niveau' werken, maar verlangden direct een managementbaan. Velen van hen leven nog altijd van een bijstandsuit-

kering of hebben de arbeidsmarkt helemaal de rug toe gedraaid. Net als hun ouders stellen deze jongeren onrealistische hoge eisen aan werk en haken ze gemakkelijk af als blijkt dat ze onderop moeten beginnen.”

Landelijk bestaat er veel sceptis over het te verwachten succes van jongerenloketten. De problemen aan de nieuwe onderkant van de samenleving lijken te groot en te hardnekkig voor deze vorm van sociaal beleid.

Barnhoorn verwacht echter dat het jongerenloket in Leiden een succes kan worden. In Leiden is de 'dropout-problematiek' verhoudingsgewijs klein en daardoor beheersbaar.

„Tachtig procent van deze jongeren komt na een zetje in de goede richting vanzelf verder. Werkgevers vinden het niet zo erg als jongeren niet goed zijn opgeleid als ze binnenkomen. Daar hebben we de Beroepsbegeleidende Leerweg voor. Wat ze belangrijk vinden is dat jongeren op tijd komen, beleefd en geïnteresseerd zijn, niet voortdurend kauwgom kauwen of petjes op hebben. Dat moeten die jongeren dus leren. Ondernemers in Leiden snakken naar goed gemotiveerde krachten. Waar het op aankomt, is dat we de jongeren op een goede manier aan die bedrijven koppelen. In Leiden hebben we de unieke situatie dat alle instellingen, dus de gemeente, de sociale dienst, het onderwijs en de ondernemers samenwerken. Dat zie je elders niet en daardoor geloof ik dat het kan.”

Vier jaar celstraf voor smokkelen van drugs

ANWB test patat in de kuststreek Beste regiofriet bij Noordwijkse croissanterie